

இஸ்லாமிய வரலாற்றில் சமூக நீதியும் அதற்கான முன்மாதிரிகளும்: ஒரு பகுப்பாய்வு

Social Justice and its Role Models in the Islamic History: An Analytical Study

M.B. Fowzul¹

Abstract

Justice is the highest attribute in human history. The concept of 'adl' (justice) in Islam is a fundamental principle that pervades all human behavior, and many verses of the Qur'an describe the righteous conduct ('adl'). The Qur'an is of the opinion that righteous conduct is the inevitable basis of human life. On the contrary, justice is neglected in the practical life and the injustice is prevailing everywhere. Therefore, this study aims to analyze how the judicial guidelines of Islam were implemented in the Islamic history. Accordingly, this study examines judicial role models who implemented and dispensed justice as per the teachings of Islam. Finally, this study asserts that the justice is achievable in the practical life of everyone. As this study is based on the qualitative method, it draws on the basic sources of Islam and historical documents. This study can contribute to inculcate the exemplary behaviors propounded by the Islamic text on social justice.

Keywords: Islamic history, Islamic justice, Role models, Social justice

அறிமுகம்

உலகிலுள்ள உயிருள்ள, உயிரற்ற பொருட்கள் அனைத்தும் வல்லமைமிக்க இறைவனின் ஏற்பாட்டின் படி, அவற்றின் இயல்புக்கும் தன்மைக்கும் ஏற்ப இயங்கிக் கொண்டிருக்கின்றன. அனைத்தையும் அதற்கேயுரிய இயல்பில் இயங்க வைப்பது இறை நீதியும், நியதியுமாகும். ஒரு பொருள் அதற்குப் பொருத்தமான இடத்தில் இருப்பது தான் 'அதல்' எனும் நீதியாகும். இந்த நியதியையும், நீதியையும் மனித வாழ்விலும் நடைமுறைப்படுத்த அல்லாஹ் எதிர்பார்க்கின்றான். தனி மனிதன், குடும்பம், சமூகம் என்ற அனைத்துக் கட்டங்களிலும், நீதி நிலவ வேண்டும். நீதி தவறும் போது அநீதியும், ஒழுங்கின்மையும் மேலோங்கும். பிரபஞ்சப் பொருட்களில் நியதி பேணப்படாத போது எவ்வாறு சீர்குலைவும், பேரழிவும் ஏற்படுமோ, அவ்வாறே மனிதர்களிடையே நீதி பிசகும் போது மோதல்களும் பிரச்சனைகளும் தோன்றும். அது சமூக சீர்குலைவிற்கும் மனித அழிவுக்கும் வழிவகுக்கும்.

உலகின் சீரான இயக்கத்திற்கு அச்சாணியாக விளங்குவது நீதியாகும். நீதியை இவ்வுலகில் நிலை நாட்டுவதே நீதியின் மார்க்கமான இஸ்லாத்தின் பிரதான இலட்சியமாகும். எனவே,

¹ Senior Lecturer, Department of Islamic Studies, Faculty of Arts and Culture, Eastern University, Sri Lanka. Email: fowzulbuhary@gmail.com

அவ்விலட்சியத்தை இலக்காகக் கொண்ட வாழ்வியல் முன்னுதாரணங்களை முன்வைப்பதன் மூலம், இவ்வாய்வு சமூக நீதியின் அவசியத்தை வலியுறுத்துகின்றது.

இஸ்லாத்தின் நீதிசார் தத்துவங்கள்

இஸ்லாத்தின் நீதிக்கோட்பாடு பரந்த ஆழ்ந்த தத்துவங்களைத் தன்னகத்தே கொண்டுள்ளது. ஒவ்வொரு பொருளுக்கும் அதன் இயல்புக்கும், தன்மைக்கும் ஏற்ப அதன் உரிமைகளையும், அந்தஸ்துகளையும் வழங்குவதே நீதியாகும். ஒரு பொருளை அதன் இயல்புக்கும் அந்தஸ்திற்கும் பொருத்தமற்ற இடத்தில் வைப்பது அநீதியாகும் (Rabah, 2014: 01). இதனால் தான் அல்லாஹ்வுடைய ஏகத்துவத்தை மறுத்து அவனது தகுதியையும் அந்தஸ்தையும் அவமதித்து இணை வைப்பதை 'மிகப் பெரிய அநீதி' என்று அல்குர்ஆன் (31:13) கூறுகின்றது.

அநீதி எவ்வடிவில் தோன்றுவதையும் இஸ்லாம் வன்மையாகக் கண்டிக்கின்றது. பெருமை, புகழ் போன்றவை படைப்பினங்களுக்குத் தகுதியற்றவை ஆகும். அவை தனக்கு மாத்திரமே உரியன என்று பறை சாற்றும் அல்லாஹ் (Abu Dawood: 4090), அநீதியை அடியார்களுக்கு தடைசெய்ததைப் போன்றே தனக்கும் அதை தடைசெய்துள்ளான். “எனது அடியார்களே! நிச்சயமாக நான் அநீதியை என்மீது தடைசெய்துள்ளேன். அவ்வாறே, உங்களுக்கும் அதை தடைசெய்துள்ளேன். எனவே, நீங்கள் ஒருவருக்கொருவர் அநீதி இழைக்காதீர்கள்” (Muslim: 6837) இதனை அல்குர்ஆன் “நிச்சயமாக அல்லாஹ் எவருக்கும் அணுவளவேனும் அநீதியிழைக்க மாட்டான்” (04:40) என்று உறுதிப்படுத்துகிறது

அல்லாஹ் தான் ஹராமாக்கிய அநீதியை அழித்து, நீதியை நிலை நாட்டவே இவ்வுலகிற்கு இறைத் தூதர்களை அனுப்பி அவர்களுடன் வேதங்களையும் தராசையும் (நீதியையும்) அருளினான்: “நிச்சயமாக நாம் நம்முடைய தூதர்களை (அத்தாட்சிகளில் தெளிவானவற்றுடன் அனுப்பி வைத்தோம். அவர்களுடன் வேதத்தையும், மனிதர்கள் நீதியைக் கொண்டு நிலைத்திருப்பதற்காக தராசையும் இறக்கினோம்” (57:25). மேலும், “மறுமை நாளில் நீதமான தராசுகளை நாம் வைப்போம். எந்த ஓர் ஆத்மாவும், (எதையும் கூட்டியோ, குறைத்தோ) சிறிதளவும் அநீதி இழைக்கப்பட மாட்டாது” (21:47) என்ற அல்குர்ஆன் வசனங்கள் இவ்வுலகிலும், மறுமையிலும் அல்லாஹ் எவருக்கும் அநீதி இழைக்க மாட்டான் என்பதை அறுதியாகக் கூறுகின்றன. இவ்வாறு அல்லாஹ்வினால் முற்றாகத் தடைசெய்யப்பட்ட அநீதியை அழித்து, நீதியை நிலை நாட்டுவது இறைத் தூதர்களினதும் நல்லடியார்களினதும் பணியாகும். அநீதியை அழிக்கப் போராடுவதே மிகச்சிறந்த போராட்டம் என்று இஸ்லாம் வலியுறுத்துகின்றது.

இஸ்லாம் உதயமான அரேபிய சூழல் அநீதியும், அறியாமையும் சூழ்ந்ததாகக் காணப்பட்டது. தடி எடுத்தவன் வேட்டைக்காரன் என்பதைப் போல பலசாலிகள் தம் பலத்தையும், செல்வாக்கையும் பயன்படுத்தி அடுத்தவரின் உரிமைகளையும் உடைமைகளையும் சூறையாடினர். அதனைத் தட்டிக்கேட்க எவருமில்லாததால் பலவீனர்கள் தம் உரிமைகளை இழந்து தவித்தனர். ஜாஹிலிய்ய சமூகத்தில் (பிற்காலத்தில் ஏற்படுத்தப்பட்ட ஹில்புல் புழல் அமைப்பைத் தவிர) நீதியை நிலைநாட்டக் கூடிய பொறிமுறை எதுவும் காணப்படவில்லை என்பதை ஸுஹைர் பின் அபீ ஸீல்மாவின் முஅல்லகாத் கவிதை படம் பிடித்துக் காட்டுகின்றது: “எவன் தனது தடாகத்தை (குடும்பத்தை) ஆயுதத்தின் மூலம் பாதுகாக்கவில்லையோ, அவன் தகர்க்கப்படுவான். எவன் ஏனைய மனிதர்களுக்கு அநீதி இழைக்கவில்லையோ, அவன் அநீதி இழைக்கப்படுவான்” (Thabyani, 2000: 238). இக்கவிதை கூறுவதைப் போல பலவீனர்களும், பெண்களும், சிறுவர்களும் அடக்கியொடுக்கப்பட்டனர். அரசன்-ஆண்டி, எஜமான்-அடிமை, செல்வந்தன்-ஏழை, பலசாலி-பலவீனன், அறபி-அஜமி, வெள்ளையன்-கறுப்பன் என்ற பாகுபாடும் ஏற்றத்தாழ்வும் அவர்களது இரத்தத்தில் ஊறிக் காணப்பட்டன. இதனை அல்குர்ஆன் (48:26) ‘ஹமிய்யதுல் ஜாஹிலிய்யா’ (அறியாமைக்கால முடத்தனமான வைராக்கியம்) எனச் சுட்டிக்காட்டுகின்றது.

அதனால்தான் அபூதர் (ரழி) அவர்கள் ஓர் அடிமையைப்பார்த்து ‘கறுப்பியின் மகனே’ என்று அழைத்த போது ‘அபூதர்! நிச்சயமாக உம்மிடம் ஜாஹிலிய்ய (பண்பு இன்னும்) காணப்படுகிறதே! என்று கடிந்து விட்டு (Buhari: 28), வெள்ளையனுக்கு கறுப்பனை விட எந்த சிறப்பும் கிடையாது, அறபிக்கு அஜமியை விட எந்த சிறப்பும் கிடையாது என்று நபி (ஸல்) அவர்கள் போதித்தார்கள்” (Bayhaqi: 5137).

ஹில்புல் புழல் அமைப்பு உருவான பின்னணியும்² ஜாஹிலிய்ய சமூகத்தின் அநீதியை விபரிக்கின்றது. உயர் கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவன் அநீதி இழைத்தால், அதனைத் தட்டிக்கேட்க

² யமன் பிரதேசத்தில் உள்ள ஸபீத் நகரைச் சேர்ந்த ஒருவன் தன் வியாபாரப் பொருட்களை விற்க மக்காவுக்கு வந்தான். குறைஷித் தலைவர்களில் ஒருவனான அல்-ஆஸ் இப்பனு வாயில் என்பவன் அவ்வியாபாரியின் பொருட்களை வாங்கிக்கொண்டு, அதன் பெறுமதியைக் கொடுக்கவோ, அல்லது பொருட்களை திருப்பிக் கொடுக்கவோ மறுத்தான். எனவே, அவ்வியாபாரி மக்காவின் முக்கிய கோத்திரத் தலைவர்களிடம் நிவாரணம் கோரிய போது அவனுக்கு உதவி செய்ய எவரும் முன்வரவில்லை. இதனால் அவன் ஒருநாள் (மக்காவாசிகளின் மரபுக்கேற்ப) அபூ குபைஸ் மலை மீதேறி தனக்கிழைக்கப்பட்ட அநீதிக்கு நியாயம் கோரி உரத்த குரலில் சப்தமிட்டான். கொடுமைக்குள்ளான இம்மனிதனின் குரல் சபைர் பின் அப்துல் முத்தலிபின் உள்ளத்தை வருத்தியது. உடனே அவர் நீதிக்குக் குரல் கொடுக்க ஆர்வமுள்ளவர்கள் அனைவரையும் அப்துல்லாஹ் பின் ஜஹ்த்ஆன் என்பவரின் வீட்டில் ஒன்று கூட்டினார். இவ்வொன்று கூடலில் பனூ ஹாஸிம், பனூல் முத்தலிப், அஸத், ஸுஹ்ரா, தைம் ஆகிய கோத்திரத்தினர் பங்கு கொண்டனர். அநீதி இழைக்கப்பட்டவருக்கு ஆதரவாக நின்று, இவரது இழப்புக்கள் ஈடு செய்யப்படும் வரை அநீதி இழைத்தவருக்கெதிராக போராடுவதாகவும், மக்காவில் அநீதி இழைக்க எவரையும் அனுமதிப்பதில்லை என்றும் உறுதி பூண்டு, ஓர் உடன்படிக்கை செய்து

எவரும் முன்வரவில்லை. ஒரு நாள் அவ்வாறு அநீதியிழைக்கப்பட்ட வியாபாரியொருவன் மக்காவிலுள்ள அபூ குபைஸ் மலை மீதேறி தனக்கிழைக்கப்பட்ட அநீதிக்கு நியாயம் கோரி அழுது புலம்பினான். அவனது பரிதாப நிலையைக் கண்ணுற்ற நல்லுள்ளம் கொண்டவர்கள் ஓரிடத்தில் ஒன்றுகூடி அவனுக்கு நீதியைப் பெற்றுக்கொடுப்பதாக சபதமிட்டனர். நீதிக்காகப் போராடும் அந்நிகழ்வில் நபி (ஸல்) அவர்கள் முதன்மை வகித்தார்கள் (Al-Mubarakfoori, 2000: 50).

இவ்வாறு நீதியை நிலை நாட்டுவதில் நபிமார்கள் முன்னுதாரணமாகத் திகழ்ந்தார்கள். ‘அன்றைய சமூக அநீதிகளுக்கும், அக்கிரமங்களுக்கும் எதிராக இப்நாஹீம் கிளர்ந்தார். மக்களைச் சூரையாடிய மன்னர்களுக்கு எதிராகப் போர் தொடுத்தார்’ மேய்ச்சல் நிலப் பகிர்வில் நீதியை நிலைநாட்டினார். நீதியான வாழ்க்கைக்குத் திரும்புமாறும் மக்களுக்கு அவர் அறைகூவல் விடுத்தார் (Anas, 1997: 28).

இஸ்லாத்தின் தோற்ற காலத்தில் அரேபியாவில் மாத்திரமன்றி உலகம் முழுவதும் அநீதியும், அக்கிரமும் அரங்கேற்றப்பட்டிருந்தன. ஆதலால் தான், இஸ்லாத்தின் தோற்றத்தின் போது ஒடுக்கப்பட்டவர்களினதும், புறக்கணிக்கப்பட்டவர்களினதும் அடிமைகளினதும் விமோசனத்திற்கும், விடுதலைக்கும் தோன்றிய மார்க்கமாக இஸ்லாம் கருதப்பட்டது. இஸ்லாம் முன்வைத்த நீதியான சமத்துவக் கோட்பாடு உயர்குடி மக்களை உலுக்கியது. அரேபிய கோத்திரத் தலைவர்களால் இஸ்லாத்தின் சமத்துவத்தையும், சமூக நீதியையும் ஜீரணிக்க முடியவில்லை. எனவே தான், அவர்கள் இஸ்லாத்தைப் புறக்கணித்தார்கள். ‘ஒரே சபையில் பிலால், அம்மார், சுஹைப், ஹப்பாப் போன்ற அடிமைகளுடனும், ஏழைகளுடனும், கறுப்பர்களுடனும் தம்மால் அமர்ந்திருக்க முடியாது’ என்றும் ‘தமக்கு மாத்திரம் தனியான சபையை அமைத்துத் தருமாறும் அரேபிய தலைவர்கள் நபிகளாரிடம் வேண்டுகோள் விடுத்தனர் (Ibn Katheer, 1990: 473).

அவர்களின் வேண்டுகோளுக்கேற்ப தனியான சபையை ஏற்படுத்தியாவது இஸ்லாத்தை எத்தி வைப்பதற்கு நபிகளார் எத்தணித்த போது, உடனே அதனைக் கடிந்து:

(நபியே!) தங்கள் இரட்சகனைக் காலையிலும் மாலையிலும் அழைத்துக் கொண்டு அவனுடைய (மேன்மையான) முகத்தையும் நாடுகின்றார்களோ, அத்தகையோருடன் உம்மை நீர் கட்டுப்படுத்திக் கொள்வீராக. இவ்வுலக வாழ்வின் அலங்காரத்தை நீர் நாடி அத்தகைய(நல்ல)வர்களை விட்டு உமது

கொண்டனர். அவ்வுடன்படிக்கையே ‘ஹில்பல் புழல்’ என்றழைக்கப்படுகின்றது. இவ்வுடன்படிக்கையில் நபி (ஸல்) அவர்களும் பங்கேற்றார்கள். நீதியை நிலைநாட்டுவதற்காக ஒன்று கூட்டப்பட்ட இது போன்ற ஒன்றுகூடலுக்கு (எப்போது) நான் அழைக்கப்பட்டாலும், பங்கேற்கத் தயாராகவுள்ளேன். அது எனக்கு சிவப்பு நிற ஒட்டகையைப் பெறுவதை விடவும் உவப்பானதாக உள்ளது என நபி (ஸல்) அவர்கள் பெருமிதமாகக் கூறினார்கள்.

கண்களை திருப்பியும் விடாதீர். மேலும் எவனுடைய இதயத்தை நம்மை நினைவு கூறுவதிலிருந்து நாம் மறக்கச்செய்து, அவன் தன் மனோ இச்சையைப் பின்பற்றி விட்டானோ அவனுக்கும் நீர் கீழ்படியாதீர். (Al-Quran: 17:28)

என்ற இறைகட்டளைகள் இறங்கின (cited in Ibn Katheer, 1990: 473).

ஒரு தடவை இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அரேபியாவின் முக்கிய பிரமுகர்களுக்கு இஸ்லாத்தைப் போதித்துக் கொண்டிருந்த போது,

கண் தெரியாத உம்மி மக்தூம் (ரழி) அவர்கள் அவ்விடத்திற்கு வந்தார்கள், அவரது வருகையை குறைஷித் தலைவர்கள் தமக்கு அவமரியாதையாக கருதி விடுவார்களோ எனப் பயந்த நபி (ஸல்) அவர்கள் உம்மி மக்தூமின் வருகையை பொருட்படுத்தாமல் அப்பிரமுகர்களை அனுசரித்து எப்படியாவது அவர்கள் இஸ்லாத்தை ஏற்க வேண்டும் என்ற ஆவலோடு செயற்பட்டார்கள். (Al-Kalabi, 1995: 54)

இந்நிகழ்வை நன்கறிந்த அல்லாஹ் தனது இறைத்தூதர் இஸ்லாத்தை எத்தி வைப்பதற்கு இந்தளவு சிரத்தையுடன் செயல்படுகிறார் என்று பாராட்டவில்லை. மாறாக, அவர்கள் தலைவர்கள், முக்கிய பிரமுகர்கள், செல்வந்தர்கள் என்பதற்காக இஸ்லாத்தை எத்தி வைப்பதில் ஏனையோர்களை விட அவர்களுக்கு மாத்திரம் கூடிய கரிசனை செலுத்துவது தான் ஏற்றத்தாழ்வு, பாரபட்சம் என்று பின்வரும் வசனத்தில் அல்லாஹ் வன்மையாகக் கண்டிக்கின்றான்.

(நமது நபியாகிய) அவர் கடுகடுத்தார். மேலும், புறக்கணித்தார். தன்னிடம் பார்வை இழந்தவர் வந்ததற்காக, நபியே உம்மிடம் வந்த அவர் பரிசுத்தவானாக ஆகிவிடக் கூடும் என்பதை உமக்கு அறிவித்தது எது? அல்லது அவர் (உம்முடைய உபதேசத்தை) நினைவு படுத்திக் கொள்பவராகலாம். அப்போது அவ்வுபதேசம் அவருக்குப் பயனளிக்கும். ஆகவே, எவன் பொருளாதார மேம்பாடு உடையவனோ, அவனுக்காக நீர் செவிமடுக்கிறீர். (Al-Quran: 70:1-10)

என்று இஸ்லாத்தை எடுத்துரைப்பதில் கூட பாரபட்சம் நிகழ்ந்து விடக்கூடாது என அல்லாஹ் வன்மையாகக் கண்டிக்கின்றான் (cited in Ibn Katheer, 1990: 637).

அது மாத்திரமல்ல, இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொள்ளவில்லை என்பதற்காக முஸ்லிமல்லாதவர்களுக்கு உதவி புரியாமல் நீதி செலுத்தாமல் நீங்கள் இருக்கக் கூடாது என்றும் அல்லாஹ் அறிவுறுத்துகின்றான்.

விசுவாசிகளே! மார்க்க(விடய)த்தில் உங்களுடன் எதிர்த்துப் போராடாமலும், உங்கள் இல்லங்களிலிருந்து உங்களை வெளியேற்றாமலும் இருந்தார்களே! அத்தகையோருக்கு நீங்கள் நன்மை செய்வதையும், அவர்கள் மீது நீங்கள் நீதமாக நடந்து கொள்வதையும் அல்லாஹ் உங்களுக்குத் தடுக்கவில்லை. நிச்சயமாக அல்லாஹ் நீதி செய்வோரை நேசிக்கின்றான். (Al-Quran: 60:08)

குல, கோத்திர, நிற, மொழி வேறுபாடுகள் மாத்திரமல்லாது சமய வேறுபாடு கூட நீதி செலுத்துவதற்குத் தடையாக அமையக் கூடாது என இவ்வசனத்தில் அல்லாஹ் வலியுறுத்துகின்றான்.

உலக அமைதிக்கும், சமாதானத்திற்கும் மிகப் பொருத்தமான சமூக நீதியையும், சமத்துவத்தையும் இஸ்லாம் தன்னகத்தே கொண்டுள்ளது. இஸ்லாமிய நீதிக்கோட்பாடு ஏதேவொரு பெயரில் இன்று உலகெங்கும் வியாபித்துள்ளது. உலகில் அனைத்துத் துறையிலும் நீதி முழுமையாக நிலைநாட்டப்படும் போதே உலகம் அமைதிபெறும். அதனையே அல்லாஹ்வும் விரும்புகின்றான். “நீங்கள் நீதியாக நடந்து கொள்ளுங்கள். நிச்சயமாக, அல்லாஹ் நீதியாளர்களை நேசிக்கின்றான்” (Al-Quran: 49:09).

நீதி ஒரு முஸ்லிமின் வாழ்வில் அடிப்படையாக வெளிப்பட வேண்டுமென இஸ்லாம் வலியுறுத்துகின்றது:

அநாதை(ப் பெண்களைத் திருமணம் செய்து கொண்டு அவர்கள் விடயத்தில் நீதம் செய்ய முடியாது என நீங்கள் அஞ்சினால், (மற்றப் பெண்களில் உங்களுக்கு விருப்பமானவர்களை இரண்டிரண்டாகவோ, மும்மூன்றாகவோ, நன்னான்காகவோ நீங்கள் திருமணம் செய்து கொள்ளுங்கள். அவர்களுக்கிடையில் நீங்கள் நீதமாக நடக்க முடியாதெனப் பயந்தால், ஒரு பெண்ணை (திருமணம் செய்து கொள்ளுங்கள்) அல்லது உங்கள் வலக்கரம் சொந்தமாக்கிக் கொண்ட (அடிமைப் பெண்ணில் உள்ள)தைக் கொண்டு போதுமாக்கிக் கொள்ளுங்கள்) நீங்கள் அநீதி செய்யாமலிருக்க இதுவே சுலபமான வழியாகும். (Al-Quran: 04:03)

முதலில் ஒரு முஸ்லிம் தனது மனைவியுடன் நீதமாக நடந்து கொள்ள வேண்டும். அவனுக்கு ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட மனைவியர் இருந்தால், அவன் அவர்கள் மத்தியில் உண்ணல், பருகுதல், உடுத்தல், உறங்குதல், உறைவிடம் அமைத்துக் கொடுத்தல், செலவழித்தல், இல்லறத்தில் ஈடுபடல் போன்ற அனைத்திலும் நீதம் செலுத்த வேண்டும். “எவனுக்கு இரு மனைவியர் இருந்து, அவர்களில் ஒருவருக்கு பக்கச் சார்பாக அவன் நடந்து கொண்டால், அவன் மறுமையில் அவனது உடலின் ஒரு பகுதி சாய்ந்தவனாக வருவான் (Abu Dawood: 2133) என்று மனைவியருக்கிடையான அநீதியை எச்சரித்த நபி(ஸல்) அவர்கள், தனது மனைவியருடன் உயர்ந்தளவு நீதமாக நடந்து கொண்டார்கள். மனிதன் என்ற வகையில் தனது சக்திக்கு அப்பாற்பட்ட வகையில் அநீதம் ஏற்பட்டு விடுமோ என்று அஞ்சிய நபி (ஸல்) அவர்கள் “யா அல்லாஹ் ! எனது சக்திக்குட்பட்ட (எனது மனைவியருக்கான நீதமான) பங்கு இதுதான். (யா அல்லாஹ்) நீ சக்தி பெற்ற, எனது சக்திக்கு அப்பாற்பட்ட விடயத்தில் என்னைக் குற்றம்) பிடிக்காதிருப்பாயாக! என்றும் இறைவனிடம் இறைஞ்சினார்கள்” (Al-Tirmithi: 1121).

மேலும், குழந்தைகளுடனான உறவாடலிலும், பாராட்டுவதிலும், முத்தம் கொடுப்பதிலும் கூட நீதத்தை இஸ்லாம் வலியுறுத்துகின்றது.

ஒரு தடவை “நு:மான் இப்னு பஷீர் (றழி) அவர்கள் நபிகளாரிடம் வந்து ‘யாரஸூலல்லாஹ்’ எனது மகனுக்கு எனது மனைவியின் சொத்திலிருந்து ஒரு நன்கொடை வழங்கியுள்ளேன். அதற்கு உங்களைச் சாட்சியாக வைக்குமாறு எனது மனைவி என்னை வேண்டினாள்’ என்று கூறினார். ‘அவ்வாறு உமது ஏனைய பிள்ளைகளுக்கும் நன்கொடை வழங்கினீர்களா? என்று வினவிய போது, அவர் ‘இல்லை’ என்றார். உடனே! நபியவர்கள், அல்லாஹ்வைப் பயந்து கொள்ளுங்கள்.. உங்களது குழந்தைகளுக்கு மத்தியில் நீதத்தைக் கடைப்பிடியுங்கள், என்று கண்டித்தார்கள்.” (Ibn Abee Shayba: 17544)

“மறுமை நாளில் ஒவ்வொரு படைப்பினமும் தத்தமது உரிமைகளைப் பெற்றுக் கொள்ளும். இவ்வுலகில் கொம்பில்லாத ஆட்டைக் கொம்புள்ள ஆடு குத்தினால், மறுமையில் அவ்வாறு குத்தப்பட்ட ஆடு தன்னைக் குத்திய ஆட்டைப் பழி தீர்த்துக் கொள்ளும்” (Muslim: 2582) என்று கூறி நீதம் தவறியவர்கள், மற்றவரின் உரிமையைப் பறித்தவர்கள் மறுமையில் தண்டிக்கப்படுவர் என்று நபியவர்கள் எச்சரித்தார்கள்.

அதனால் தான், அநீதி இழைக்கப்பட்டவர்கள் தமக்குரிய நீதியைப் பெற்றுக் கொள்வதற்குப் போராடுவதையும் இஸ்லாம் அனுமதித்துள்ளது. “(நிராகரிப்போரால்) போர் தொடுக்கப்பட்டோர்க்கு அவர்கள் அநீதி இழைக்கப்பட்டிருக்கின்றார்கள் என்ற காரணத்தினால் யுத்தம் செய்ய அனுமதியளிக்கப்பட்டு விட்டது” (Al-Quran: 22:39) என்று நீதிக்கான போராட்டத்தை நடாத்துமாறு இஸ்லாம் அறைகூவல் விடுக்கின்றது.

இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் நீதியை நிலைநாட்டுமாறு உபதேசம் செய்து விட்டு, கோட்பாட்டோடு மாத்திரம் வரையறுத்துக் கொள்ளவில்லை. அதனைத் தன் நடைமுறை வாழ்வில் பிரதிபலிக்கச் செய்து நீதியின் முழு வடிவமாக, முன்னுதாரணமாகத் திகழ்ந்தார்கள் என்பதற்குப் பின்வரும் நிகழ்வுகள் சான்றாக உள்ளன. பத்ர் யுத்தத்தின் போது³ தனது படையை வரிசைப்படுத்திய நபி

³ நபி (ஸல்) அவர்கள் பத்ர் தினத்தன்று தனது அருமைத் தோழர்களின் அணியை சீர்படுத்தினார்கள். அவர்களது கையில் ஈட்டியொன்று இருந்தது. அதன் மூலம் மக்களின் (வீரர்களின்) அணியை நேர்படுத்திச் சென்ற போது, ஸவாத் பின் கஸிய்யா எனும் நபித்தோழர் அணியிலிருந்து சற்று விலகி இருந்தார். எனவே நபியவர்கள் தனது ஈட்டியால் அவரின் வயிற்றில் குத்தி, ‘ஸவாதே! நேராக நில’ என்று கட்டளையிட்டார்கள். உடனே அத்தோழர், ‘யாரஸூலல்லாஹ்! சத்தியத்தையும், நீதியையும் கொண்டு அல்லாஹ் உங்களை அனுப்பிடுக்க, நீங்கள் என்னை நோவினைப் படுத்தி விட்டீர்களே! எனக் கேட்டார். அதற்கு நபியவர்கள் ‘அவ்வாறெனில், நீர் என்னை இந்த ஈட்டியால் குத்தி பழிதீர்த்துக்கொள்’ என்று கூறி தனது ஆடையை நீக்கி, வயிற்றைத் திறந்து காட்டினார்கள். உடனே, அத்தோழர் இறைத்தூதரைக் கட்டியணைத்து, அவர்களது (புனித) வயிற்றை முத்தமிட்டார். ‘ஸவாதே! ஏன் இவ்வாறு செய்கிறீர்’ என நபியவர்கள் வினவியபோது, அவர், ‘யாரஸூலல்லாஹ்! நிகழப் போவதை நீங்கள் அறிவீர்கள், எனது இறுதிப் பொழுது (பேச்சு) உங்களோடு

(ஸல்) அவர்கள் அணியிலிருந்து சற்று விலகி இருந்த தோழர் ஸவாதின் வயிற்றில் ஈட்டியால் குத்தி, 'ஸவாதே! நேராக நில' என்று கட்டளையிட்டார்கள். உடனே அத்தோழர், 'யாரஸூலல்லாஹ்! சத்தியத்தையும், நீதியையும் கொண்டு அல்லாஹ் உங்களை அனுப்பிருக்க, நீங்கள் என்னை நோவினைப் படுத்தி விட்டீர்களே! எனக் கேட்டார். அதற்கு நபியவர்கள் 'அவ்வாறெனில், நீர் என்னை இந்த ஈட்டியால் குத்தி பழிதீர்த்துக்கொள்' என்று கூறி தனது ஆடையை நீக்கி, வயிற்றைத் திறந்து காட்டினார்கள் (Al-Mubarakfoori, 2000: 195).

நபி (ஸல்) அவர்கள் தான் உயர்ந்த குடும்பத்தைச் சேர்ந்தவன், இறைத்தூதர், ஆட்சித்தலைவன் என்ற அந்தஸ்துகளையும், பதவிகளையும் பிரயோகித்து அநீதியையும் அராஜகத்தையும் கட்டவிழ்த்து விடவில்லை. மாறாக நீதிக்குக் கீழ்ப் படிந்தார்கள் என்பதைப் பின்வரும் பல ஹதீஸ்கள் உறுதிப்படுத்துகின்றன:

ஒரு தடவை ஒரு மனிதர் நபி (ஸல்) அவர்களிடம் வந்து தான் கொடுத்த கடனை கோரினார். நபியுடன் கடுமையாகவும் நடந்து கொண்டார். அப்போது நபித்தோழர்கள் அவரைத் தண்டிக்க நாடினர். 'அவரை விட்டு விடுங்கள். ஏனெனில் கடனைப் பெற்று கொள்ளும் உரிமையுடைய இவருக்கு பேசும் உரிமையும் உண்டு' என நபி (ஸல்) அவர்கள் கூறிவிட்டு, 'நான் கடனாகப் பெற்ற சம வயது ஒட்டகத்தை அவருக்குப் பெற்றுக் கொடுங்கள்' எனப் பணித்தார்கள் (Muslim: 1601).

மேலும், இன, நிற, மொழி அடிப்படையில் மனிதர்களை வேறுபடுத்துவதும், தரக்குறைவாக கருதுவதும் கூட அநீதி என்று நபி (ஸல்) அறிவுறுத்தினார்கள்:

மனிதர்களே! அறிந்து கொள்ளுங்கள். நிச்சயமாக உங்களைப் படைத்தவன் ஒருவன்தான். உங்களது தந்தையும் ஒருவர்தான். அறிந்து கொள்ளுங்கள். அஜமியை விட அறபிக்கு எந்தச் சிறப்பும் இல்லை. கறுப்பனை விட வெள்ளையனுக்கு எந்தச் சிறப்பும் இல்லை. வெள்ளையனை விட கறுப்பனுக்கு எந்தச் சிறப்பும் கிடையாது. இறையச்சத்தைக் கொண்டே தவிர அல்லாஹ்விடத்தில் உங்களில் மிகவும் கண்ணியமிக்கவர் உங்களில் அல்லாஹ்வை மிகவும் பயப்படுபவராகும். (Ahmad: 22978)

இறைத்தூதர் (ஸல்) அவர்கள் மதீனாவில் இஸ்லாமிய சமூகக்கட்டமைப்பை உருவாக்கிய போது, அங்கு நீதித்திறையை நிறுவனமயப்படுத்தி நீதியின் காவலராகத் திகழ்ந்தார்கள். அவர்தான் இந்த சமூகத்தின் பிரதம நீதியரசர். அவரது தீர்ப்புக்கு கட்டுப்படாதவன் உண்மையான முஸ்லிமாக இருக்க முடியாது என்று அல்குர்ஆன் பிரகடனப் படுத்தியது. "...உமதிரட்சகன் மீது சத்தியமாக! அவர்கள் தங்களுக்குள் ஏற்பட்ட சச்சரவில் உம்மை நீதிபதியாக ஆக்கி, நீர் செய்யும் தீர்ப்பைத்

இருக்கவும், எனது மேனி உங்களது புனித மேனியைத் தடவவும் ஆசையுற்றேன்" என்று கூறினார். அல்லாஹ்வின் தூதர் (ஸல்) அவர்கள் அத்தோழருக்காக அல்லாஹ்விடம் நலவு வேண்டிப் பிரார்த்தித்தார்கள்.

தங்கள் மனங்களில் எத்தகைய அதிருப்தியையும் பெறாமல், முற்றிலும் ஏற்றுக் கொள்ளாத வரையில் அவர்கள் விசுவாசிகளாக மாட்டார்கள் (Al-Quran: 04:65).

நீதியை நிலைநிறுத்துவதில் நபியவர்கள் மிகுந்த கண்டிப்புடனும், கரிசனையுடனும் செயற்பட்டார்கள். திருட்டுக் குற்றத்தில் ஈடுபட்ட மக்ஸும் கோத்திரப் பெண்ணின் விவகாரம் குறைவிகளுக்கு மனத்துயரத்தை ஏற்படுத்தியது. தங்களது கோத்திர கௌரவத்தைப் பாதுகாப்பதற்காக அப்பெண்ணுக்குரிய தண்டனையைத் தளர்த்துமாறு அல்லது நீக்குமாறு இறைத்தூதரிடம் பரிந்துரை செய்ய முயற்சித்தனர். அதற்கு மிகப் பொருத்தமானவர் இறைத்தூதரின் பிரியத்துக்குரிய வளர்ப்பு மகனாகிய ஸைத் (ரழி)யின் மகன் உஸாமாவைத் தெரிவு செய்தனர். அவ்வேண்டுகோளை ஏற்ற உஸாமா (ரழி) நபிகளாரிடம் பரிந்து பேசினார்கள்.

உடனே நபியவர்கள் ‘அல்லாஹ்வின் குற்றவியல் தண்டனை விடயத்தில் பரிந்து பேசுகிறீரா?’ என்று கேட்டுவிட்டு, எழுந்து நின்று ‘உங்களுக்கு முன்னர் வாழ்ந்த சமுதாயத்தில் சமூக அந்தஸ்த்து மிக்கவன் திருடினால், அவர்கள் அவனுக்குத் தண்டனை நிறைவேற்றாது விட்டு விடுவார்கள். பலவீனன் திருடினால் அவனுக்குத் தண்டனை நிறைவேற்றுவார்கள். அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக! முஹம்மதின் மகள் பாத்திமா திருடினாலும், அவளது கையை வெட்டி விடுவேன்’ எனக் கூறிப் பிரசங்கம் நிகழ்த்தினார்கள் (Buhari: 3288).

இந்த ஹதீஸ் உயர்ந்தவன், தாழ்ந்தவன், பலசாலி, பலவீனன், உறவினன் என்ற வேறுபாடின்றி நீதி நடைமுறைப்படுத்தப்பட வேண்டும் என்பதை வலியுறுத்திக் கூறுகின்றது.

அபூதாவூதின் நூலில் பதியப்பட்டுள்ள ஒரு ஹதீஸ் பின்வருமாறு கூறுகின்றது:

இனவாதத்தை ஊக்குவிப்பவன் நம்மைச் சார்ந்தவன் அல்லன் என்று நபி (ஸல்) திரும்பத்திரும்ப மூன்று முறை கூறியதாகவும் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது. ‘அஸபிய்யா’ என்ற சொல்லுக்கு ‘தன்னுடைய கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவன் என்ற ஒரே காரணத்திற்காக அவனது நிலைப்பாடு அநீதியானது என்பது தெரிந்திருந்தும், அவனை ஆதரித்தல்’ என்று பொருள் கூறப்படுகிறது. இத்தகைய ஓர் அறிவித்தல் எல்லோருக்கும் பொருந்தும் என்ற போதிலும், நீதிபதியாகப் பணியாற்றுவருக்கு இது மிகப் பொருத்தமானதாகும். ஒரு வழக்கில் தொடர்புடைய ஒரு கட்சிக்காரர் தனது கோத்திரத்தைச் சேர்ந்தவராகவும், மற்றக் கட்சிக்காரர் தனது கோத்திரத்தைச் சேராதவராகவும் இருப்பினும் நீதிபதி இரு சாராரையும் சமமாகவே நோக்க வேண்டும். (Weeramantry, 2009: 142)

இந்தக்கருத்தையே அல்குர்ஆன் பின்வரும் வசனத்தால் உணர்த்துகின்றது.

நம்பிக்கையாளர்களே! நீங்கள் நீதத்தின் மீது உறுதியாக நிலைத்திருங்கள். (நீங்கள் சாட்சி கூறினால் அது) உங்களுக்கோ, அல்லது உங்கள் பெற்றோருக்கோ, அல்லது (உங்கள்) நெருங்கிய உறவினருக்கோ விரோதமாக இருந்த போதிலும், அல்லாஹ்வுக்காக (உண்மையையே) சாட்சி கூறுங்கள். (நீங்கள் யாருக்காக சாட்சி கூறுகிறீர்களோ!) அவர்கள் பணக்காரராயிருந்தாலும் சரி,

ஏழையாயிருந்தாலும் சரி (உண்மையையே கூறுங்கள், ஏனென்றால்) அல்லாஹ் அவ்விருவருக்குமே மிக்க நெருங்கியவனாக இருக்கிறான்.” (Al-Quran: 4:135)

நீதம் என்பது இறைபக்திக்கு அடுத்ததாகும். இந்த உயர்ந்த பண்பிலிருந்து ஒரு நம்பிக்கையாளர் அகலவே கூடாது (Weeramantry, 2009: 142).

இறை நம்பிக்கை கொண்டவர்களே! நீங்கள் அல்லாஹ்வுக்காக வாய்மையில் நிலைத்திருப்பாராயும், நீதிக்குச் சான்று வழங்குவாராயும் திகழுங்கள். எந்த ஒரு கூட்டத்தார் மீதும் நீங்கள் கொண்டுள்ள பகைமை உங்களை நீதியிலிருந்து பிறழச் செய்து விடக்கூடாது. நீங்கள் நீதி செலுத்துங்கள். இதுவே இறையச்சத்துக்கு மிகப்பொருத்தமானது. அல்லாஹ்வுக்கு அதிகம் அஞ்சிச் செயலாற்றுவர்கள். (Al-Quran: 5:8).

நீதிப்பரிபாலனம் மிக உயர்வானது என இஸ்லாம் கருதியது. அதன் கண்ணியத்தைத் தாங்கும் தூண்களில் ஒன்று அப்பரிபாலன முறையில் பாரபட்சமற்ற தன்மையாகும் (Weeramantry, 2009: 143). அதனால்தான் ‘...உங்களில் நீதியான இருவர் அதற்குத் தீர்ப்பளிக்க வேண்டும்...’ என்று அல்குர்ஆன் (5:95) வலியுறுத்திக் கூறுகின்றது.

நீதியை நிலைநிறுத்துவதில் இஸ்லாம் மிக இறுக்கமான கண்டிப்பான பொறிமுறையைக் கையாள்வதால்,

செல்வாக்கு உள்ளவனுக்கு ஒரு சட்டம், செல்வாக்கு அற்றவர்களுக்கு ஒரு சட்டம், பணக்காரர்களுக்கு ஒரு சட்டம், ஏழைகளுக்கு ஒரு சட்டம், ஆக்கிரமிப்பாளனுக்கு ஒரு சட்டம், ஆளப்படுபவனுக்கு ஒரு சட்டம் என்ற பாகுபாடு இஸ்லாமிய ஆட்சியில் காணப்பட முடியாததாகும். சர்வதேச மனித உரிமைப் பிரகடனம், குடியியல், அரசியல் பிரகடனம், சமூக, பொருளாதார, கலாசார உரிமைப் பிரகடனம் போன்ற நவீன சாசனங்களை ஏந்தி இருக்கும் தத்துவங்கள் யாவும் இஸ்லாத்தில் தொக்கி நிற்பதை, அடங்கி இருப்பதை நாம் கண்டுகொள்ளலாம். (Weeramantry, 2009: 136)

இஸ்லாமிய வரலாற்றில் நீதிக்கான முன்மாதிரிகள்

இஸ்லாமிய சாம்ராஜ்யத்தின் பேரரசர்களாகப் போற்றப்படும் கலீபாக்கள் இஸ்லாத்தின் நீதிசார் தத்துவங்களுக்கு உயிரோட்டம் கொடுத்து, முழுமையாக அடி பணிந்தார்கள் என்பதற்கு வரலாறு சான்று பகர்கின்றது.

ஒரு தடவை அமீருல் மு.:மினீன் உமர் (ரழி) அவர்கள் ஒரு குதிரையை விலை பேசி வாங்கி, அதனைப் பயிற்றுவிப்பதற்காக அதில் ஏறினார்கள். அக்குதிரையின் காலில் உடைவு ஏற்பட்டிருந்ததனால் அதனால் ஓட முடியவில்லை. உடனே உமர் (ரழி) அவர்கள் குதிரை உரிமையாளரிடம், “நீ உனது குதிரையை எடுத்துக் கொள்” என்று கூறினார்கள். அம்மனிதன் அதனை மறுத்தான். ஆகையால் அவ்விருவரும் ஷஹூரிடம் நீதிகேட்டுச் சென்றனர். ‘அமீருல் மு.:மினீன் அவர்களே! நீங்கள் வாங்கியதை எடுத்துக் கொள்ளுங்கள். அல்லது

வாங்கியதைப்போன்றே திருப்பிக் கொடுங்கள்’ என்று ஷுரைஹ் தீர்ப்பளித்தார். உமர் (ரழி) “இவ்வாறல்லவா தீர்ப்பு இருக்க வேண்டும்” என்று வியந்து கூறியதோடு, உடனே அவரை கூபாவுக்கு நீதிபதியாக அனுப்பினார்கள் (Al-Umari, 2003: 162).

இவ்வாறே உஸ்மான் (ரழி)யின் வாழ்விலும் ஒரு சம்பவம் நிகழ்ந்தது. உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் தனது அடிமையின் மீது கோபம் ஏற்பட்ட போது, தனது விரலால் அவரது காதைத் திருகினார்கள். அடிமை வேதனையால் துடித்தான். உஸ்மான் (ரழி) அவர்களுக்கு மறுமையில் பழி தீர்க்கப்படுவது பற்றி நினைவுக்கு வந்தது. உடனே அவ்வடிமையை அழைத்து அவன் முன்னால் அமர்ந்து தன்னைப் பழி தீர்க்குமாறு அவனை வற்புறுத்தினார்கள். அவ்வடிமை அதற்கு மறுத்தான். உஸ்மான் (ரழி) அவர்கள் விடாது நிர்ப்பந்தித்தார்கள். தனது எஜமானனின் கட்டளையை வற்புறுத்தலுடன் செய்ய வேண்டிய இக்கட்டான நிலைக்குள்ளானான். எனவே அவன் ‘அமீருல் மு.:மினீன்’ உஸ்மானின் காதைத் திருக ஆரம்பித்த போது, ‘இன்னும் கடுமையாக எனது காதைத்திருக, மறுமையில் பழி தீர்க்கப்படுவதை விட இவ்வுலகில் பழிதீர்க்கப்படுவது இலகுவானது’ என்று கூறினார்கள் (Al-Humayli, 1989: 559).

மேலும், இறைநீதிக்கு இஸ்லாமிய சாம்ராஜ்யத்தின் ஆட்சியாளர்கள் எவ்வாறு அடிபணிந்தார்கள் என்பதற்கு அலி (ரழி) அவர்களின் வாழ்விலும் ஓர் அதிசய சம்பவம் நிகழ்ந்தது. அமீருல் மு.:மினீன் அலி (ரழி) அவர்கள்: தன்னிடமிருந்து தவறிய தனது கவசத்தை யூதனொருவன் சந்தையில் விற்கத் தயாராகுவதைக் கண்டார்கள். அந்த யூதனிடம் சென்று இந்தக் கவசம் என்னுடையதுதான். அதன் அடையாளங்களை என்னால் கூற முடியும் என்றும் கூறினார்கள். யூதனோ அது தன்னுடையது என்று வாதிட்டான். எனவே இருவரும் காழி ஷுரைஹிடம் சென்றார்கள். அமீருல் மு.:மினீன் (இஸ்லாமியப் பேரரசின் கலீபா) அலி (ரழி) நீதிபதி ஷுரைஹுக்கு முன்னால், கிறிஸ்தவருக்கு அருகில் நிற்கிறார். (பேரரசின் ஆட்சியாளர் எவ்வித வேறுபாடுமின்றி கிறிஸ்தவரோடு நிற்கிறார்). காழி ஆதாரத்தை முன்வைக்குமாறு கலீபாவிடம் வேண்டினார். கலீபா அலி (ரழி) தனக்குச் சாட்சியாக தனது மகன் ஹஸனை அழைத்து வந்தார். ‘(தந்தையின் வழக்கிற்கு) மகனின் சாட்சியத்தை ஏற்றுக் கொள்ள முடியாது’ என்று நீதிமிக்க காழி மறுக்கிறார். ‘எனது மகன் ஹஸன் சவர்க்கவாசிகளின் தலைவர்’ என்று இறைத்தூதர் கூறியிருக்கின்றார்கள். அத்தகைய பாக்கியம் பெற்றவரின் சாட்சியை ஏற்றுக்கொள்ள முடியாதா? என அலி (ரழி) வினாத் தொடுத்தார். அதற்கு காழி ஷுரைஹ் ‘அமீருல் மு.:மினீன் அவர்களே! நீங்கள் உண்மையாளர் என்பதை நான் அறிவேன். எனினும், உங்களிடம் போதிய ஆதாரம் இல்லை. ஹஸன் உங்களது மகனாக இருப்பதன் காரணத்தால் அவரது சாட்சியை ஏற்றுக்கொள்ள முடியாது’ என்று தெளிவுபடுத்திவிட்டு, ‘கவசம் கிறிஸ்தவருக்கே உரியது’ என்று தீர்ப்பு வழங்கினார். இத்தீர்ப்பு அந்த கிறிஸ்தவரை உலுக்கியது. உடனே அவன் கூறினான்: முஸ்லிம்களின் தலைவர் (எவ்வித வேறுபாடுமின்றி) என்னோடு வந்து நீதிபதியின் முன் நின்றார்.

நீதிபதி அவருக்கெதிராக (தனது தலைவர் என்றும் பாராமல்) தீர்ப்பு வழங்கினார். அதனை அமீரூல் மு.:மினீன் பொருந்திக் கொண்டார். நிச்சயமாக இது சத்திய மார்க்கம் தான். அமீரூல் மு.:மினீன் அவர்களே! நீங்கள் உண்மையுரைத்து விட்டீர்கள். இந்தக்கவசம் உங்களுடையது தான். நீங்கள் உங்களது ஓட்டகத்தில் பயணிக்கும் போது, இந்தக்கவசம் கீழே விழுந்தது. அதை நான் பொறுக்கி எடுத்தேன். நிச்சயமாக நான் 'லாஇலாஹ இல்லல்லாஹ் முஹம்மதுர் ரஸூலுல்லாஹ்' என்று சான்று பகர்கிறேன் என உரத்துக் கூறினான். அவன் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக்கொண்ட ஆனந்தத்தில் அமீரூல் மு.:மினீன் அவர்கள் தனது கவசத்தை அவனுக்கே அன்பளிப்புச் செய்தார்கள் (Ibn Katheer, 1978: 8, 5).

இவ்வன்னத நிகழ்வு இஸ்லாமிய நீதிப் பொறிமுறையின் பாரபட்சமற்ற தன்மையை நன்கு படம் பிடித்துக் காட்டுகிறது.

இவ்வாறு இஸ்லாம் மனித வாழ்வின் அனைத்துத் துறைகளிலும் அனைத்து அசைவுகளிலும் நீதத்தையும், பக்கச்சார்பின்மையையும் கடைப்பிடிக்குமாறு வலியுறுத்துவதோடு, ஒரு நீதிபதி தனது திறத்தவர்கள் மத்தியில் எத்தகைய நீதிப்பரிபாலனத்தைக் கடைப்பிடிக்க வேண்டும் என்பதையும் அழுத்திக் கூறுகின்றது.

நீதிபதி வழக்காளிகள் இருவரையும் இரகசியமாகவும், பரகசியமாகவும் எந்தளவு, எவ்விடயத்தில் சமத்துவமாக நடாத்த முடியுமோ அந்தளவுக்கு அவர் சமத்துவத்தைப் பேண வேண்டும். நீதிபதி அவ்விருவரையும் பார்வையிலும், மென்மையான பேச்சிலும், கண்டிப்பிலும் சமத்துவப்படுத்த வேண்டும். அவ்விருவரில் ஒருவரைப் பார்த்துப் புன்னகைத்து விட்டு மற்றவர் மீது கடுகடுக்கக் கூடாது. ஒருவரைப் புறக்கணித்து விட்டு மற்றவரது பேச்சுக்கு செவி சாய்க்கவோ, முக்கியத்துவம் கொடுக்கவோ கூடாது. அவ்விருவரும் விளங்குகின்ற மொழியில் பேசும் ஆற்றலுள்ள போது, அவ்விருவரில் ஒருவருடன் மற்றவருக்குத் தெரியாத மொழியில் பேசக் கூடாது. தந்தை - மகன், கலீபா - குடிமகன், முஸ்லிம் - முஸ்லிமல்லாதவர் என்ற எந்தப் பாகுபாடுமின்றி அனைத்து வழக்காளிகளையும் சமமாக நடாத்த வேண்டும். இவ்வாறு நீதிபதி தனது சமத்துவப் பார்வையை (நடத்தையை) நீதிமன்ற அமர்வில் வெளிப்படுத்தும் போது, வழக்காளிகளின் உள்ளத்தில் அமைதி ஏற்படும். அந்நிலை அவ்விருவரும் எவ்வித அச்சமுமின்றி துணிந்து பேசுவதற்கும், தமது சான்றுகளை முன்வைப்பதற்கும், தனக்கெதிரான வாதத்தை முறியடிப்பதற்கும் போதிய சூழலை ஏற்படுத்தும் (Zaythan, 1989: 137).

நீதிபதியாக நியமிக்கப்படுபவர் பேச்சில் மாத்திரமல்ல, தனது சைகையிலும் நீதியைப் பேண வேண்டும். இதனையே நபி (ஸல்) அவர்கள் பின்வருமாறு அறிவுறுத்தினார்கள்:

முஸ்லிம்கள் மத்தியில் தீப்பளிக்க எவர் நியமிக்கப்படுகிறாரோ அவர், அவர்கள் மத்தியில் பேச்சிலும், சைகையிலும், உட்கார வைப்பதிலும் நீதத்தை பேணட்டும். வழக்காளிகள் இருவரில் ஒருவர் மீது

தனது சப்தத்தை உயர்த்தாத நிலையில் மற்றவர் மீதும் தனது சப்தத்தை உயர்த்தாது இருக்கட்டும்.’

(Bayhaqi: 1344)

இறைத்தூதரின் வழிகாட்டலுக்கேற்ப உமர் (ரழி) அவர்கள் கூபாவின் நீதிபதியாகக் கடமையாற்றிய அபூ முஸா அல்-அஷ்அரி (றழி) அவர்களுக்கு அனுப்பிய மடலில் மனிதர்களுக்கு மத்தியில் உமது முகத்திலும் (புன்முறுவலிலும்) உமது நீதியிலும், உமது சபையிலும் சமத்துவப்படுத்துவீராக. அது உயர்ந்தவர்கள் உம்மிடம் பக்கச்சார்பை எதிர்பாராதிருக்கவும், பலவீனர்கள் உமது நீதியில் நம்பிக்கை இழக்காதிருப்பதற்கும் துணை புரியும் என்று அறிவுரை பகர்ந்தார்கள் (Ibn al-Qaas, 2007: 46).

இறைத்தூதரின் கட்டளைக்கும், உமர் (ரழி)யின் அறிவுரைக்கும் முரணாக ஒரு காழி செயற்படும் போது அவர் வாதிக்கு அல்லது பிரதிவாதிக்குப் பக்கச்சார்பாக தீர்ப்பளித்து விடுவாரோ என்ற யுகம் அடுத்த வழக்காளியின் மனதில் தோன்றும். அது அவ்வழக்காளி தன் சான்றை முன்வைப்பதற்குத் தடையாக அமையும். அவ்வாறே காழி திறத்தவர்களில் ஒருவரை விடுத்து மற்றவருடன் இரகசியம் பேசக்கூடாது. அவ்வழக்காளி தனது சான்றை முன்வைக்கும் விதத்தை காழி சொல்லிக் கொடுக்கவோ துணை புரியவோ கூடாது. ஒருவரை விடுத்து மற்றவருடன் மாத்திரம் சிரிக்கக் கூடாது. இவை அனைத்தும் நீதிபதியிடம் எதிர்பார்க்கப்படும் சமத்துவத்திற்கு முரணானவையாகும் (Ahmad: 1417).

ஒரு நீதிபதி தனது திறத்தவர் மத்தியில் எவ்விடயங்களில், எவ்வகையான சமத்துவத்தைப் பேண வேண்டும் என்பதை இமாம் ஷாபிஈ (றஹ்) விளக்கும் போது: நீதிபதி ஐந்து விடயங்களில் தனது திறத்தவர்களைச் சமமாகக் கருத வேண்டும். 1) நீதிமன்றத்திற்குள் நுழைதல் 2) நீதிபதியின் முன் அமர்தல் 3) இருவரையும் வரவேற்றல் 4) இருவரது பேச்சுக்கும் செவிசாய்த்தல் 5) இருவருக்கும் தீர்ப்பு வழங்கல் எனச் சுருக்கமாக கூறினார்கள் (Ibn Abit Dam, 1987: 83).

இஸ்லாத்தின் சமத்துவக் கோட்பாட்டை ஸஹாபாக்களும் தாபிஈன்களும் இமாம்களும் வெறும் ஏட்டுத்தத்துவமாக அன்றி, தமது வாழ்க்கைத் தத்துவமாக, தத்ரூபமாக நடைமுறைப்படுத்தினார்கள் என்பதற்கு வரலாறு சான்று பகர்கிறது. ஒரு தடவை உமர் (ரழி) அவர்களுக்கும் உபை இப்னு கஃபர் (ரழி) அவர்களுக்கும் இடையில் காணித்தகராறொன்று ஏற்பட்டது. உபை (ரழி) உமர் (ரழி)யிடம் அமீருல் முஃமினீன் அவர்களே! நீங்களே நீதத்தை நிலைநிறுத்துங்கள், அல்லது எனக்கும், உங்களுக்கும் இடையில் நடுவரை நியமியுங்கள் என்று கூறினார். ‘எனக்கும் உங்களுக்கும் இடையில் நீதிபதியாக ஸைத் இப்னு தாபிதை வைப்போம்’ என்று உமர் (ரழி) அவர்கள் கூறியதும், இருவரும் அவரிடம் சென்றார்கள். அவரது வீட்டிலேயே விசாரணை நடந்தது. ஸைத் (ரழி) அவர்கள் உமர் (ரழி) அவர்களைப் பார்த்து ‘இங்கே உட்காருங்கள் தலைவரே!’ என்று (தான் அமர்ந்திருந்த விரிப்பைக் கொடுத்தார். அதற்கு உமர் (ரழி): ‘ஸைதே உமது

விசாரணையின் ஆரம்பத்திலேயே அநீதி இழைத்துவிட்டார். நான் இப்போது வழக்காளியாக (பிரதிவாதியாக) உம்மிடம் வந்திருக்கின்றேன். எனவே, என்னை எனது வாதியுடன் அமரவையுங்கள்' என்று கூறினார். பின்னர் அவ்விருவரும் சைத் (ரழி) யின் முன்னால் அமர்ந்தனர். சைத் (ரழி) அவர்கள் உபை (ரழி) அவர்களைப் பார்த்து நீதமான இரண்டு சாட்சியங்களை முன்வையுங்கள் என்றார். அதற்கவர் 'என்னிடம் எந்த சாட்சியும் இல்லை' என்று கூறினார். உமர் (ரழி) அவர்களைப் பார்த்து அவ்வாறெனில் நீங்கள் சத்தியம் செய்ய வேண்டும் என்று கூறிவிட்டு, உபை (ரழி) அவர்களிடம் அமீருல் மு.:மினீனுக்கு (தலைவருக்கு) விட்டுக்கொடுங்கள் என்றார். உடனே உமர் (ரழி) சைத் (ரழி)யை நோக்கி 'இவ்வாறுதானா நீங்கள் ஏனைய மக்களுக்கு மத்தியிலும் தீர்ப்பளிப்பீர்கள்?' என்று ஆத்திரத்துடன் வினவியபோது, சைத் (ரழி) அவர்கள் 'இல்லை' என்றார். 'அப்படியாயின் (என்னை அமீருல் மு.:மினீன் என்று கருத்திற்கொள்ளாமல்) ஏனைய மக்களுக்கு மத்தியில் தீர்ப்பளிப்பதைப் போன்றே எங்களிருவருக்கும் மத்தியிலும் தீர்ப்பளிப்பீராக!' என்று கட்டளையிட்ட பின், 'உமரையும் ஏனைய குடிமக்களையும் தன்னிடத்தில் சமனாக கருதும் வரை, சைத் நீதியின் வாயிலை அடைய மாட்டார்', என்று உமர் (ரழி) அவர்கள் சத்தியம் செய்து கூறினார்கள் (Al-Humayli, 1989: 561).

அவ்வாறே, பிறிதொரு தடவை உமர் (ரழி)யிடம் யூதனொருவனுக்கும், முஸ்லிம் ஒருவருக்குமிடையிலான வழக்கொன்று வந்தது. அவ்வழக்கில் யூதனின் பக்கமே நியாயம் இருப்பதை அறிந்த உமர் (ரழி) யூதனுக்கு சார்பாக, முஸ்லிமுக்கு எதிராகத் தீர்ப்பு வழங்கினார்கள். அவ்வேளை அந்த யூதன்:

அல்லாஹ்வின் மீது ஆணையாக நிச்சயமாக ஜிப்ரீல், மீகாஈல் ஆகிய இரு மலக்குகளும் உம்முடன் இருக்கின்றனர். அவ்விருவரில் ஒருவர் உமது வலது புறத்திலும், மற்றவர் இடது புறத்திலும் இருக்கின்றனர். இவ்விருவரும்தான் (இத்தகைய நீதமான தீர்ப்பை) உமது நாவினால் மொழிகின்றனர்' என்று வியப்புடன் கூறினான். அவனிடம் உமர் (ரழி) 'நீ இதனை எவ்வாறு அறிவாய்' என்று வினாத்தொடுத்தார்கள். அதற்கவர் 'நிச்சயமாக அவ்விரு மலக்குகளும் நீதமாகத் தீர்ப்பளிக்கக் கூடிய சகல நீதிபதிகளுடனும் இருக்கின்றனர். நீதிபதி நீதம் தவறும் போது அவ்விரு மலக்குகளும் நீதிபதியை விட்டு விலகிச்சென்று விடுகின்றனர். உடனே அந்நீதிபதியை மனித, ஜின்களில் உள்ள ஷைத்தான்கள் பொறுப்பேற்கின்றன' என்று கூறினான். அதனைச் செவியுற்ற உமர் (ரழி) 'அவன் கூறியதைப்போன்றே நானும் கருதுகின்றேன்' என்று கூறினார்கள். (Wakee, ஹி.306: 40)

ஒரு நீதிபதி தன் முன்னால் அமர்ந்திருக்கும் வாதியையும் பிரதி வாதியையும் எவ்வித பாகுபாடுமின்றிச் சமனாகவே கருத வேண்டும் என்ற இஸ்லாத்தின் போதனையை இறைத்தூதரின் பாசறையில் வளர்ந்த உமர் (ரழி) எச்சந்தர்ப்பத்திலும் மிகுந்த கரிசனையுடன் கடைப்பிடித்தார்கள். இத்தகைய சமத்துவத்தைத் தகர்ப்பவனின் தலையைக் கொய்து விடவும் உமர் (ரழி)

எத்தணித்தார்கள் என்ற அற்புத நிகழ்வும்⁴ இஸ்லாமிய நீதியின் உன்னத பெறுமானத்தை சர்வ உலகுக்கும் பறைசாற்றுகின்றது. அயல்நாட்டு மன்னன் ஜபலா இஸ்லாத்தை ஏற்றமை இஸ்லாத்திற்குப் பெருமை என்று எண்ணி அவனால் ஏற்படுத்தப்பட்ட அநீதியை உமர் (ரழி) மறைக்க அல்லது மன்னிக்க முயற்சிக்கவில்லை. மாறாக, இஸ்லாமிய நீதிக் கோட்பாட்டின் முன் அரசனும் ஆண்டியும் சமம்தான். அச்சமத்துவக் கோட்பாட்டை மறுப்பவன் இஸ்லாமியனாக இருக்க முடியாது என்பதைத் தெளிவுபடுத்தினார்கள்.

மேற்கூறப்பட்ட சம்பவங்கள் ஒரு மனிதன் குறிப்பாக ஒரு நீதிபதி தன் முன்னால் நிற்கும் வாதியையும், பிரதி வாதியையும் இன, மத, நிற, குல, கோத்திர, மொழி போன்ற எவ்வித வேறுபாடும், பாரபட்சமுமின்றி சமனாகக் கருத வேண்டும். நீதமும் சமத்துவமும் இஸ்லாத்தின் அடிப்படைத் தத்துவம் என்பதை விளங்கி, அவற்றை நிலைநிறுத்த தன்னால் முடிந்தளவு நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும் என்பதைச் சுட்டிக் காட்டுகின்றன.

⁴ கஸ்ஸானிய பரம்பரையின் இறுதி மன்னனான ஜபலா இப்பனு அப்வஹம் என்பவர், தனது சமூகப் பிரமுகர்களும், கோத்திரத் தலைவர்களும் கொண்ட பெரும் கூட்டத்துடனும் உமர் (ரழி) அவர்களிடம் வந்து இஸ்லாத்தை ஏற்றுக் கொண்டார். அவனது வருகையை அறிந்த மக்கள், மறைந்திருந்த பெண்கள் உட்பட அவனைப் பார்ப்பதில் அகமகிழ்ந்தனர். அவனது வருகையும், அவன் இஸ்லாத்தை ஏற்றுக் கொண்டமையும் முஸ்லிம்களுக்கு பெரும் மகிழ்ச்சியை ஏற்படுத்தியது. பின்னர், அம்மன்னன் க.:பாவுக்குச் சென்று தவாப் செய்தான். அவ்வாறு தவாப் செய்து கொண்டிருக்கும் போது, மன்னனுக்குப் பின்னால் தவாப் செய்து கொண்டிருந்த கிராமப்புற அறபி ஒருவர் மன்னன் தரையில் படக்கடியவாறு இழுத்துச் சென்ற மேலாடையில் (தவறுதலாக) மிதித்து விட்டார். மன்னன் ஜபலா கடும் சினமடைந்து அவரை அறைந்தான். அவரது மூக்கு உடைந்து விட்டது. உடனே கிராமப்புற அறபி உமர் (ரழி)யிடம் வந்து அம்மன்னனைப் பழிக்குப் பழிவாங்குமாறு வேண்டினார். ஜபலாவை விசாரணை செய்த போது 'அவர் எனது மேலாடையை மிதித்தார். அதனால் தான் அறைந்தேன்' என்றான். 'குற்றத்தை நீரே ஏற்றுக்கொண்டுவிட்டீர். அக்கிராமப்புற அறபி உம்மை மன்னிக்க வேண்டும், அல்லது பழிதீர்க்க வேண்டும்.' என்று உமர் (ரழி) மன்னன் ஜபலாவிடம் தெரிவித்தார்கள். ஜபலா, 'நானோ மன்னன், அவர் சாதாரண குடி மகன். அவர் என்னைப் பழிதீர்ப்பதா,' என வியப்புடன் வினவினான். அதற்கு உமர் (ரழி) 'ஜபலாவே! நிச்சயமாக அல்லாஹ் உம்மையும் அவரையும் இஸ்லாத்தின் மூலம் சமமாக்கிவிட்டான். இறையச்சத்தைத் தவிர வேறு எந்த சிறப்புரிமையும், பாகுபாடும் இங்கு கிடையாது' என உமர் (ரழி) கூறினார்கள். அதற்கு அம்மன்னன் ஜாஹிலிய்யத்தில் எனக்கு இருந்த அந்தஸ்தை விட பன்மடங்கு அந்தஸ்து இஸ்லாத்தில் கிடைக்கும் என்றல்லவா எதிர்பார்த்தேன்' என்று கூறினான். உமர் (ரழி) 'உம்மிடம் பழிக்குப்பழி தீர்க்கப்படும்' என்று கூறிய போது 'அவ்வாறெனின் குடிமகனையும், மன்னனையும் சமனாகக் கருதும் உங்கள் மார்க்கத்தைக் கைவிட்டு எனது பழைய மார்க்கத்திற்குச் சென்று விடுவேன்' என்று மன்னன் ஜபலா கூறினான். 'அவ்வாறாயின் உமது கழுத்தை வெட்டுவேன்' என்று உமர் (ரழி) கூறினார்கள். அம்மன்னனோ, 'எனக்கு முடிவெடுப்பதற்கு ஓர் இரவு அவகாசம் தாருங்கள்' என்று உமர் (ரழி)யிடம் கூறிவிட்டு, இரவோடிருவாக ரோம் மன்னன் கைஸரிடம் ஓடிச் சென்று விட்டான்" (Ibn Katheer, 1978: 8, 64).

நீதம் என்பது மனிதனிடத்தில் காணப்படும் பண்பாகும். அது ஒரு மனிதனின் வார்த்தையை ஏனைய மக்கள் செவிமடுத்து சாந்தியடைய வைக்கிறது. நீதம் ஒரு மனிதனுக்குச் சிறந்தவன், நற்குணங்கொண்டவன், நன்னடத்தையுள்ளவன் என்ற பெயரை ஈட்டிக் கொடுக்கிறது. நீதமுள்ளவனை அடையாளம் காண்பதற்கான அங்கலட்சணங்களைப் அல்மாவர்தி பின்வருமாறு விபரிக்கின்றார்:

(காழியின்) நீதம் என்பது அவர் வார்த்தையில் உண்மையாளராகவும், அமானிதத்தைப் பேணுபவராகவும், தடுக்கப்பட்டவைகளை விட்டும் பத்தினித்தனமானவராகவும், பாவங்களிலிருந்து தன்னைப் பாதுகாத்தவராகவும், சந்தேகித்தல், சந்தேகத்தை ஏற்படுத்தக் கூடிய நடவடிக்கைகளிலிருந்து நீங்கியவராகவும், ஏனையோரின் பொருத்தத்திலும், கோபத்திலும் நம்பிக்கைக்குரியவராகவும், மார்க்க விடயத்திலும், உலக விவகாரங்களிலும் நன்னடத்தை, பேணுதல் உள்ளவராகவும் இருக்க வேண்டும். இக்குணம்சங்கள் ஒருவரிடம் நிறைவாகக் காணப்படும் போதே அவர் நீதமானவராகக் கருதப்படுவார். அப்போதுதான் அவரது சாட்சி ஏற்றுக்கொள்ளப்படும். அவரது நியமனங்களும் அங்கீகாரம் பெறும். இக்குணவியல்புகளில் ஒன்று குறைவடைந்தாலும் அவரது சாட்சியும், நியமனமும் துண்டிக்கப்படும். அவரது வார்த்தை செவிமடுக்கப்பட மாட்டாது. அவரது தீர்ப்பும் நடைமுறைப்படுத்தப்பட மாட்டாது. (1994: 62)

மேற்கூறப்பட்ட வரலாற்றுச் சான்றுகள் அனைத்தும் மனித வாழ்வின் பல்வேறு சந்தர்ப்பங்களிலும் நீதி எவ்வாறு நடைமுறைப்படுத்தப் பட்டது என்பதற்கான முன்மாதிரிகளாகவும், இஸ்லாத்தின் நீதிசார் விழுமியங்களை யதார்த்தமாக விபரிப்பதாகவும் அமைகின்றன.

முடிவுரை

இஸ்லாத்தில் நீதிப்பரிபாலனம் வணக்க வழிபாடுகளுள் ஒன்றாக கருதப்படுகிறது. எனவே, இஸ்லாமிய மூல ஆவணங்கள் இத்துறை தொடர்பில் போதிய விபரங்களை முன்வைக்கின்றன. ஆகவே, நன்னடத்தை, நீதமான செயற்பாடு, தூய்மையான எண்ணம், முன்மாதிரியான நடத்தை, பக்கச்சார்பின்மை போன்ற அம்சங்களை இஸ்லாம் தெளிவாக விபரிக்கிறது. அத்தகைய நீதிசார் நடத்தைகள் கோட்பாட்டளவில் மாத்திரமன்றி, நடைமுறைச் சாத்தியமானவை என்பதை இஸ்லாமிய வரலாற்று முன்மாதிரிகள் மூலம் இவ்வாய்வு உறுதிப்படுத்துகின்றது. எனவே, இவ்வாய்வை சமூக நீதிக்கான முன்மாதிரி நடத்தைக் கோவையாக அல்லது வழிகாட்டியாகக் கொள்ள முடியும்.

உசாத்துணைகள்

Abu Dawood, Sulayman (1990). *Sunan Abi Dawood*, Beirut: Dar al-Kitab al-Arabi.

Ahmad, Fuad Abdul Munyim (1996). *Ibnu Kaldoon wa Risaalatuhu lil Qulaat*, Riyad: Darul Wathan.

Al-Humayli, Abdur Rahman (1989). *al-Qalaa wa Nilaamuhu fil Kitabi was Sunnah*, Makkah: Jamia Ummil Qura.

- Al-Kalabi, Ibn Jazzi (1995). *al-Tasheel li Uloom al-Tanzeel*, Beirut: Muassasa Darul Arkam.
- Al-Maawardi, Ali bin Muhammad (1994). *al-Ahkam al-Sulthaniyya fil Wilaayath al-Deeniyya*, Beirut: Darul Kitab al-Arabi.
- Al-Mubarakfoori, Safiyyur Rahman (1976). *al-Raheeq al-Mahthoom*, Riyad: Dar Ihya al-Thurath.
- Al-Quran (1993), Madinah:Malik Fahd Publishers for Al-Quran printing.
- Al-Tirmithi, Muhammad bin Eesa (1985). *Sunan Tirmithi, Beiruth*: Dar Ihya al-Thurath.
- Al-Umari, Akram Liya (2003). *Asrul Khilafath al-Raashitha*, fourth edition, Riyad: Maktabat Ubaikan.
- Anas, Muhammad Salih Muhammad (1997). *Islathin Thotram – Oru Samooha Panpaattiyal Aayvu*, Peradeniya: Cultural Research Circle.
- Bayhaqi, Ahmad bin al-Hasan (1925). *al-Sunan al-Kubra*, Hyderabad: Majlis Dayirathil Ma-aarif.
- Buhari, Muhammad bin Ismail (1987). *al-Jaami al-Saheeh al-Mukhtasar*, Beirut: Dar Ibn Katheer al-Yamama.
- Ibn Abee Shayba (1989). *al-Musannaf*, Beirut: Dar Al-Fikr.
- Ibn Abit Dam, Ibrahim (1987). *Kitab Adab al-Qalaa*, Beirut: Darul Kutub al-Ilmiyya.
- Ibn al-Qaas, Ahmad (2007). *Adab al-Qaali*, Beirut: Darul Kutub al-Ilmiyya.
- Ibn Katheer, Ismail (1992). *al-Bidaya wal Nihaya*, Beirut: Maktabat al-Ma-aarif.
- Ibn Katheer, Ismail (2000). *Tafseer Ibn Katheer*, Riyad: Darus Salam.
- Muslim, Ibn al-Hajjaaj al-Naysaburi (2005). *Saheeh Muslim*, Beirut: Dar Ihya Liththuraathil Arabi.
- Rabah, Muhammad Kaamil (2014). *Ithiloo*, Kuwait: Alukah.
<https://www.alukah.net/sharia/0/79578/%D8%A7%D8%B9%D8%AF%D9%84%D9%88%D8%A7/>
- Thabyani, Bandar (2000). *Taareeh al-Qalaa*, Riyad: Higher Education Ministry.
- Wakee, bin al-Jarraah (918). *Akhbaar al-Qulaat*, Lebanon: Aalamul Kutub.
- Weeramantry, C.G (2009). *Islaamiya Sattaviyal: Oru Sarvathesa Paarvai*, Chennai: Maatrup Pirathikal.
- Zaythan, Abd al-Kareem (1989). *Nilaam al-Qalaa fil Sharee-ath al-Islamiyya*, Jordan: Maktabat al-Bashaayir.